SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:1083

av Lili André (KD)

Bekämpande av välfärdsbrott i föreningssektorn

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör utreda hur riskbaserade bakgrundskontroller kan stärkas när föreningar ansöker om offentliga bidrag, i syfte att motverka välfärdsbrottslighet och kriminell infiltration samtidigt som det fria och självständiga civilsamhället värnas och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Under senare år har omfattande välfärdsbrottslighet och missbruk av offentliga stödformer uppmärksammats inom flera delar av samhället. Det har bland annat framkommit att personer med kopplingar till organiserad brottslighet och andra oseriösa aktörer i vissa fall kunnat utnyttja förenings- och bidragssystem för att tillskansa sig offentliga medel. Detta innebär att skattepengar riskerar att finansiera verksamheter som motverkar samhällets gemensamma intressen och i värsta fall bidrar till kriminella nätverksverksamheter. Offentliga bidrag ska inte tillfalla organisationer eller föreningar med kopplingar till organiserad brottslighet, våldsbejakande extremism eller verksamheter som motverkar grundläggande demokratiska värderingar.

Det svenska föreningslivet spelar en avgörande roll för gemenskap, delaktighet och social sammanhållning. Föreningar, trossamfund och andra aktörer inom civilsamhället

bidrar dagligen till ett starkare samhälle genom insatser som det offentliga inte ensamt kan utföra. Därför är det angeläget att skydda civilsamhällets legitimitet och säkerställa att offentliga bidrag når verksamheter som bedrivs på ett ansvarsfullt och lagligt sätt.

För att värna förtroendet för det svenska civilsamhället bör åtgärder vidtas som motverkar att kriminella eller oseriösa aktörer får tillgång till offentliga medel. Samtidigt måste kontroller vara proportionerliga så att seriösa ideella föreningar inte belastas med onödig administration och byråkrati. Riskbaserade kontroller kan stärka skyddet mot välfärdsbrottslighet samtidigt som föreningslivets frihet, självständighet och viktiga samhällsinsatser värnas.

Regeringen bör därför utreda hur bakgrundskontroller och andra relevanta kontrollmekanismer kan stärkas i samband med att föreningar blir bidragsberättigade, i syfte att motverka välfärdsbrottslighet, skydda skattebetalarnas pengar och stärka förtroendet för det svenska civilsamhället.

Lili André (KD)